

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2071/2024
30.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., село ..., чији је пуномоћник Срђан Јанићијевић адвокат из ..., против туженог „Житопек“ а.д. Ниш, чији је пуномоћник Јасна Павловић адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 238/2024 од 21.02.2024. године, у седници одржаној 30.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 238/2024 од 21.02.2024. године тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужиље и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Нишу П1 3271/2023 од 12.10.2023. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужиља да туженој на име трошкова ревизијског поступка исплати износ од 59.000,00 динара у року од 15 дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 3271/2023 од 12.10.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се поништи као незаконито решење туженог број .. од 20.06.2022. године, којим је тужиљи отказан уговор о раду од 01.09.2014. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужени да је врати на рад. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да туженом на име парничних трошкова исплати 141.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 238/2024 од 21.02.2024. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Нишу П1 3271/2023 од 12.10.2023. године у ставовима првом и другом изреке тако што је усвојен тужбени захтев тужиље и поништено као незаконито решење туженог број .. од 20.06.2022. године којим је тужиљи отказан уговор о раду од 01.09.2014. године и обавезан је тужени да тужиљу врати на рад. Ставом другим изреке, преиначена је одлука о трошковима поступка садржана у трећем ставу изреке првостепене пресуде тако што је

обавезан тужени да тужиљи надокнади трошкове парничног поступка у износу од 240.750,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу чланова 408. и 441. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11...10/23 – други закон, у даљем тексту: ЗПП), и нашао да је ревизија туженог основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се посебно не указује на постојање других битних повреда одредаба парничног поступка због који се, под условима из члана 407. став 1. тачке 2. и 3. ЗПП, тај правни лек може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је у била у радном односу код туженог на основу уговора о раду од 01.09.2014. године, на радном месту продавца пекарске прехранбене робе. Радни однос јој је престао на основу решења туженог о отказу уговора о раду број .. од 20.06.2022. године. Тим решењем тужиљи је стављено на терет да се лоше и безобзирно понела према другом запосленом, сараднику, пословном партнеру, руководству предузећа или било ком лицу са којим ступа у контакт обављајући своје радне обавезе, што је псовала или викала на радном месту или се на други начин недолично или безобзирно понашала, те се непристојно понашала или опходила на раду, односно исказала је некоректан однос према странци, пословном партнеру и другом запосленом код послодавца, а што представља непоштовање радне дисциплине, прописане чланом 98. став 1. тачке 8, 27. и 29. Правилника о раду туженог број 9667 од 22.08.2014. године и чланом 10. тачка 10.2. Уговора о раду од 01.09.2014. године све у вези са чланом 179. став 3. тачка 8. Закона о раду. Доношењу овог решења претходило је најпре упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду због учињене повреде радне дисциплине, које је достављено тужиљи дана 05.05.2022. године. У упозорењу се поред осталог, наводи да је тужиља имала лошу сарадњу и комуникацију са осталим запосленима, да често даје лоше коментаре, улази у свађу и расправу, те касни на посао, не врши допек пецива у поподневној смени, а потрошачи се жале на лошу услугу, нељубазно обраћање, дрскост, са притужбама да акцијске производе које треба да добију гратис уз куповину одређеног артикла, тужиља не пакује потрошачима, уз изговор да нема више тог артикла на стању. У упозорењу је тужиљи указано на могућност отказа уговора о раду и на могућност да се на ове наводе изјасни у року од осам дана од дана пријема. Тужиља је дана 16.05.2022. године доставила изјашњење на упозорење, наводећи да су отказни разлози неосновани, а потврдила да је било конфликта између ње и колегиница, као и између ње и купаца. Тужени је пре доношења отказног акта донео и решење број .. од 19.05.2022. године којим је тужиљи изрекао меру опомене са најавом отказа, засновану на истим разлозима на којима је засновано упозорење на постојање разлога за отказ уговора о раду. У том решењу тужени се позвао на изјаве запослених, тужиљиних колегиница, при чему је навео и да ће тужиљи бити отказан уговор о раду без поновног упозорења ако у наредном року од шест месеци учини исту повреду радне обавезе. Након уручења упозорења и решења које садржи опомену са најавом отказа, тужиља је дана 08.06.2022. године, по завршетку радног времена, које је иначе

до 14,00 часова, у телефонском разговору са сведоком ББ, једном од њених руководилица, упутила претње и увреде на рачун сведока и директора туженог, о чему је овај сведок сачинио службену белешку 09.06.2022. године. Телефонском разговору претходио је покушај сведока ББ да тужилји тог дана на радном месту уручи решење о дестимулацији зараде због вишка поврата, тачније сведок је тог дана однела два таква решења у малопродајни објект у коме је тужилја радила, једно решење за пословођу, а друго за тужилју, пословођа је решење примио, а тужилја није желела да то учини. Током поступка пред судом саслушане су раднице туженог које су потврдиле да је тужилја и након опомене наставила са својим понашањем због којег је опоменута, да је тужилја била нељубазна у раду са муштеријама, због чега су муштерије имале примедбе чак и писане, као и да је тужилја имала негативан однос према колегиницама, некимима је чак и претила.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је утврдио да се у радњама тужилје стичу сви елементи понашања које представља повреду радне дисциплине на начин како је то прописано Правилником о раду туженог од 22.08.2014. године. Тужилјино понашање описано кроз писане изјаве њених колегиница, а касније потврђено исказима сведока саслушаних пред судом, може се окарактерисати као понашање које је лоше, не само према колегама, руководству предузећа, односно непосредним руководиоцима, већ и као лоше понашање према трећим лицима – купцима са којима је тужилја ступала у контакт приликом извршавања својих радних обавеза. По оцени тог суда, описано понашање тужилје је недолично, тим пре што је тужилја обављала послове продавца, дакле, такву врсту послова који по својој природи захтевају љубазност онога ко тај посао обавља, како у односу са другим колегама, а првенствено у односу са купцима којима се врши продаја производа, јер је то основна делатност туженог као послодавца. Овакво понашање је неприхватљиво и са становишта послодавца, јер је исто општим актом предвидео као понашање које представља повреду радне обавезе. Због тога се овакво неадекватно и непристојно понашање запосленог на радном месту продавца пекарских производа, не може толерисати, јер ремети нормално одвијање производног процеса, супротно је одредбама закона и општег акта туженог, па је реч је о таквој повреди радне дисциплине због које тужилја не може да настави рад код послодавца. Првостепени суд сматра да је тужени испоштовао прописану процедуру која претходи отказу уговора о раду, сагласно одредби члана 179а став 1. тачка 3. и члана 180. Закона о раду, пошто је тужилји доставио упозорење о разлозима за отказ уговора о раду, на које се тужилја писано изјаснила, потом решењем од 19.05.2022. године тужилји изрекао једну од мера за непоштовање радне дисциплине односно за повреду радних обавеза из члана 179а Закона о раду, против ког решења тужилја није покренула никакав спор, а од тренутка изрицања опомене до нове повреде од 08.06.2022. године, није протекао рок од шест месеци, па није било потребе за достављањем новог упозорења већ је било могуће донети решење о отказу уговора о раду. Из тих разлога, тај суд сматра да је решење о отказу уговора о раду донето правилном применом одредби члана 179. став 3. тачка 8., члана 179а став 1. тачка 3. и члана 180. Закона о раду и члана 98. став 1. тачке 8, 27. и 29. Правилника о раду туженог, па је одбио тужбени захтев тужилје као неоснован.

Другостепени суд је усвојио жалбу тужилје, преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев. По оцени тог суда, првостепени суд је на потпуно и правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право када је одбио тужбени захтев за поништај отказног акта. Другостепени суд полази од чињенице да је из исказа тужилје, сведока ББ, као и службене белешке коју је сачинио овај сведок у

поступку који је претходио отказном акту, утврђено да је радно време тужиље било до 14,00 часова, те да је сведок, телефонским путем, ступила у контакт са тужиљом након истека радног времена. При овако утврђеном чињеничном стању, другостепени суд оцењује да је првостепени суд погрешно применио материјално право када је нашао да је тужбени захтев тужиље неоснован, јер се тужиљи ставља на терет непоштовање радне дисциплине из Правилника о раду туженог, а за постојање ове повреде радне обавезе неопходно је да се ради о опхођењу запосленог у односу на лице са којим запослени ступа у контакт током обављања својих радних обавеза, при чему запослени радне обавезе обавља током трајања радног времена. Како је у конкретном случају утврђено да се понашање које је тужиљи стављено на терет десило након престанка радног времена тужиље, то по оцени другостепеног суда, нема места примени наведених одредби општег акта туженог, као ни одредбе члана 179. став 3. тачка 8. Закона о раду.

По оцени Врховног суда, основано ревизија туженог указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право.

Повреда радне дисциплине ван радног времена може бити основ за дисциплинску одговорност и отказ уговора о раду, под условом да је та повреда повезана са обављањем посла, и нарушава послодавчев углед, поверење или омета рад, а не ако је то приватна активност запосленог.

Из утврђеног чињеничног стања произилази да је повреда радне дисциплине која је тужиљи стављена на терет отказним актом, извршена, да је повезана са радним односом и обавезама, и да је битна, јер је реч о таквој повреди због које тужиља не може да настави рад код послодавца, како је то правилно закључио првостепени суд. Правилно је првостепени суд оценио да је тужиља као дугогодишњи радник свакако имала свест о томе да такво понашање представља недозвољено, односно представља недисциплину. Имајући у виду да је тужени испоштовао процедуру прописану чланом 180. став 1. и 2. Закона о раду, а која се примењује пре престанка радног односа, то је правилно првостепени суд применио материјално право када је тужбени захтев тужиље одбио као неоснован.

Због изнетог, преиначена је другостепена пресуда на основу члана 416. став 1. ЗПП и одлучено као у првом ставу изреке, тако што је потврђена првостепена пресуда како у погледу одлуке о главној ствари, тако и одлуке о трошковима поступка.

Тужени је успео у поступку по ревизији и зато има право на накнаду нужних трошкова, и то за састав ревизије у износу од 49.500,00 динара, судске таксе за ревизију у износу од 3.800,00 динара и одлуку по ревизију у износу од 5.700,00 динара. Висина ових трошкова одређена је применом важеће Адвокатске и Таксене тарифе. Због тога је, на основу члана 165. став 2. у вези члана 153. став 1. и члана 154. ЗПП, одлучено као у другом ставу изреке.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**